

Region Skåne

Granskning av årsredovisning 2015
Revisionsrapport

Innehåll

---

1. Sammanfattning	2
2. Deloittes uppdrag	3
3. Kommunal redovisningslag	5
4. God revisionsred	5
5. Granskningsresultat	6
6. Finansiella mål för God ekonomisk hushållning	7
7. Resultaträkningen	8
8. Balansräkningen	11
9. Kassaflödesanalys	11
10. Sammanställd redovisning	12
11. Bokslutsprocessen	12
12. Rapport om årsredovisningen	13

---

1. Sammanfattning

Vi har av Region Skånes revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2015. Uppdraget ingår i den fastställda revisionsplanen för redovisningsrevisionen. Regionens revisorer ska enligt 9 kap kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorerna ska också pröva om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig (9 §).

Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Syftet med vår granskning är att ge regionens revisorer ett underlag för sin bedömning i revisionsberättelsen av om Region Skånes årsredovisning för 2015 har upprättats i enlighet med kommunallagen (KL), kommunal redovisningslag (KRL) och god redovisningssed i kommuner och landsting samt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige beslutat. Våra revisionsmål kan sammanfattas med följande frågor:

- Uppfyller den finansiella redovisningen de krav som ställs i lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed?
- Är räkenskaperna rättvisande?
- Har de finansiella målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts?
- Är den interna kontrollen inom redovisningsområdet tillfredsställande?

Baserat på vår granskning gör vi de bedömningar som framgår nedan och i rapportavsnitten 5-12.

1.1 Räkenskaperna och årsredovisningen

Vi bedömer att den finansiella redovisningen är förenlig med lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed för kommuner och landsting med undantag för det faktum att fullfonderingsmodellen i årsredovisningen presenteras som en med blandmodellen likvärdig upprättandeform för bokslutet. Enligt lagen ska pensionsförpliktelser redovisas enligt blandmodellen. Förbud saknas mot att även redovisa enligt fullfonderingsmodell. Vi anser emellertid att kompletterande information rörande fullfondering bör lämnas i förvaltningsberättelse, bland ansvarsförbindelser och i notupplysningar snarare än att presenteras som huvudsaklig uppställningsform. Det bör också tydligare framgå när resultatanalyser och kommentarer avser fullfondering respektive blandmodell.

En av staten tillsatt utredning har i mars 2016 lämnat sitt betänkande vari föreslås att pensionsförpliktelser skall redovisas enligt fullfonderingsmodellen.

1.2 Finansiella mål för God ekonomisk hushållning

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Enligt vår bedömning är utfallet inte förenligt med de finansiella målen.

1.3 Resultaträkningen

Resultatet för 2015 enligt fullfonderingsmodellen är ett överskott på +32 mnkr (2014 +647 mnkr). Detta skall jämföras med den nya budget med ett överskott på +338 mnkr som togs under hösten 2015 och ursprunglig budget +670 mnkr. De stora negativa resultaten och budgetavvikelserna är främst hänförliga till de vårdproducerande enheterna. Resultatet exklusive jämförelsestörande poster är -135 mnkr (2014 +546 mnkr).

1.4 Balansräkningen

Region Skånes finansiella ställning är svag utifrån traditionella soliditetsmått. Med beaktande av samtliga pensionsåtaganden är det egna kapitalet minus 20 miljarder kr och soliditeten minus 87 %. Även jämfört med andra landsting och regioner är den ekonomiska ställningen svag. I bedömningen av den ekonomiska ställningen ska beaktas att Region Skåne och andra landsting och regioner har en beskattningsrätt och att Region Skånes skattesats är lägre än genomsnittet i landet.

2. Deloittes uppdrag

2.1 Bakgrund

Vi har av Region Skånes revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2015. Uppdraget ingår i den fastställda revisionsplanen för redovisningsrevisionen. Regionens revisorer ska enligt 9 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorerna ska också pröva om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontroll som görs inom nämnderna är tillräcklig (9 §). Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för att kunna avge revisionsberättelse avseende den finansiella redovisningen.

2.2 Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om regionens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning är avsett att utgöra ett av underlagen för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

2.3 Avgränsning

Granskningen, som utförts enligt särskild överenskommelse, har omfattat den löpande redovisningen, bokslutet och årsredovisningen för år 2015. Regionens revisorer ansvarar för att fastställa det förslag till revisionsplan för redovisningsrevisionen som utarbetats i samråd med revisionskontoret. Revisionsplanen inkluderar även granskning av den interna kontrollen inom redovisningsområdet. Omfattningen och inriktningen av vår granskning har skett i enlighet med branschpraxis och Skyrevs normgivning.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade). Det innebär således att mindre väsentliga fel eller brister inte kommenteras i denna rapport.

2.4 Revisionskriterier

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer:

- Kommunallag (KL) och kommunal redovisningslag (KRL)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har även bedömt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av regionfullmäktige beslutade finansiella målen som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

2.5 Ansvarig styrelse

Granskningen avser Regionstyrelsens årsredovisning.

Rapporten har faktakontrollerats av ekonomidirektör Lars-Åke Rudin, chefscontroller Åke Andersson, redovisningschef Gertrud Nylander-Lindsjö samt finanschef Lennart Henricson.

2.6 Metod

Vår granskning har skett i enlighet med branschpraxis och Skyrevs normgivning.

2.7 Andra granskningsinsatser inom redovisningsrevisionen

Deloitte har inom ramen för uppdraget rörande redovisningsrevision även genomfört följande granskningar:

- IT-kontroller
- Personalkostnader - Jour- och kompenseringar
- Pensioner
- Sakattest vid inköp
- Projektredovisning i Skånetrafikens regi

Vi har också granskat

- Transparensredovisning; översiktlig granskning

2.8 Projektorganisation

Granskningen har genomförts av medarbetare hos Deloitte under ledning av Per Stomberg, auktoriserad revisor och certifierad kommunal revisor.

3. Kommunal redovisningslag

Bokföring och finansiell rapportering i kommuner och landsting regleras i Lag (1997:614) om kommunal redovisning (KRL). Enligt 1 kap 3§ första stycket ska "Bokföring och redovisning...fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed". I andra stycket samma paragraf hänvisas till "allmänna råd eller rekommendationer från normgivande organ på det kommunala området". Det normgivande organet är Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) som i rekommendationer, vägledning och uttalanden löpande uttolkar god redovisningssed. I förarbetena till KRL (prop. 1996/97:52) förs ett resonemang kring god redovisningssed. Där sägs bl.a. (s 46): "Liksom tidigare bör god redovisningssed inte tillmätas betydelse i de fall en fråga har blivit uttryckligen reglerad i lagen; i sådana fall skall givetvis lagen gälla. Det är med andra ord aldrig god redovisningssed att avvika från uttryckliga lagregler."

4. God revisionsssed

Revisorerna ska granska och uttala sig om bl.a. (KL 9 kap 9§)

- om verksamheten sköts på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- om räkenskaperna är rättvisande
- om den interna kontrollen är tillräcklig

Begreppet "rättvisande räkenskaper" innefattar enligt vår uppfattning både "god redovisningssed" och "rättvisande bild".

För kommunala yrkesrevisorerna sker en certifiering genom Skyrev, Sveriges Kommunala Yrkesrevisorerna. Skyrev uttolkar god revisionsssed i rekommendationer och vägledningar som blir normerande för dess medlemmar.

Skyrev verkar bl.a. för hög kvalitet och likformighet i revisionen. I april 2014 fastställde Skyrevs styrelse ett utkast till Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting. Vi har i vår granskning följt utkastet framför allt i övergripande frågor och i revisionsansatsen. I vår riskbedömning har vi beaktat resultatet av de fem fördjupningsgranskningar vi genomfört.

Vårt totala uppdrag som biträde i redovisningsrevisionen utgår ifrån "Revisionsplan 2015 för redovisningsrevision" som presenterades för och godkändes av de förtroendevalda revisorerna 2015-06-04.

5. Granskningsresultat

5.1 Årsredovisningen

5.1.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

I årsredovisningen redovisas pensioner både enligt upprättandeformen fullfondering och blandmodell. Avstämning mot balanskravet sker korrekt utifrån blandmodellen.

Vi bedömer att den finansiella redovisningen är förenlig med lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed för kommuner och landsting med undantag för det faktum att fullfonderingsmodellen i årsredovisningen presenteras som en med blandmodellen likvärdig upprättandeform för bokslutet. Lagen är tydlig med att pensioner ska redovisas enligt blandmodellen. Förbud saknas mot att även redovisa enligt fullfondering. Vi anser emellertid att kompletterande information rörande fullfondering bör lämnas i förvaltningsberättelse, bland ansvarsförbindelser och i notupplysningar snarare än att presenteras som huvudsaklig uppställningsform. Det bör också tydligare framgå när resultatanalyser och kommentarer avser fullfondering respektive blandmodell.

Den av staten tillsatta utredningen har i mars 2016 lämnat sitt betänkande vari föreslås att pensionsförpliktelser skall redovisas enligt fullfonderingsmodellen.

5.1.2 Balanskravet

5.1.2.1 Gällande regler

Det i Kommunallagen (KL) stadgade balanskravet innebär att en kommuns och i detta fall regionens intäkter varje år måste balansera kostnaderna. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. I KL stadgas även att regionen ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och i de allra flesta fall innebär att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna eftersom det på längre sikt skulle urholka regionens ekonomi.

5.1.2.2 Balanskravet i årsredovisningen

Det ingående återställningskravet 2015 uppgick till 328 mnkr efter 2012 (128 mnkr) och 2014 (200 mnkr) års underskott. 2015 års negativa balanskravsresultat om 580 mnkr innebär att det totala återställningskravet uppgår till 908 mnkr vid ingången av 2016. Regionfullmäktige åberopade synnerliga skäl i 2016 års budget för att inte återställa 128 mnkr, som avsåg resterande krav från 2012. Det innebär att 200 mnkr avseende 2014 års underskott ska återställas senast 2017 och 580 mnkr avseende 2015 års underskott ska återställas senast 2018.

Kommentarer

Initialt undertecknad årsredovisning för 2015 innehåller ett balanskravsresultat för 2015 på 610 mnkr. Rättelse till 580 mnkr avses ske. Balanskravsberäkningen i årsredovisningen kommer efter en sådan rättelse enligt vår bedömning att vara korrekt. Beloppen i närmast ovanstående stycke presumerar en sådan rättelse.

Vi tar inom ramen för vårt uppdrag att granska regionens räkenskaper och årsredovisning inte ställning till frågan om fullmäktiges beslut att åberopa synnerliga skäl för att inte återställa resterande underskott från 2012 är förenligt med lagstiftningens intentioner.

6. Finansiella mål för God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för en god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Vår granskning omfattar inte verksamhetsmålen utan bara de finansiella målen. De fastställda finansiella målen för 2015 var:

Långsiktigt resultatmål:

Region Skånes resultat ska över en femårsperiod, med start 2013, minst uppgå till 2 % av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag.

Vår bedömning: Det långsiktiga resultatmålet uppnås sannolikt inte.

Kortsiktigt resultatmål:

Region Skånes resultat bör årligen minst uppgå till 1 % av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag.

Vår bedömning: Det kortsiktiga resultatmålet uppnås inte.

Finansieringsmål:

- Investeringar i utrustning ska självfinansieras till 100 %. Investeringar i fastigheter ska självfinansieras till minst 50 %.
- Investeringar i tåg och bussar ska självfinansieras till minst 40 %.

Vår bedömning: Uppföljning sker endast på totalnivå i årsredovisningen varvid konstateras att finansieringsmålet på denna nivå inte till fullo uppnås.

Vår sammanfattande bedömning:

Vår sammanfattande bedömning för 2015 är att utfallet inte är förenligt med fullmäktiges mål.

7. Resultaträkningen

7.1 Blandmodell och fullfondering

I årsredovisningen redovisas resultat- och balansräkningar utifrån både blandmodell och fullfondering som metod att redovisa pensionsåtaganden intjänade före 1998. Då regionens egna resultatanalyser utgår ifrån fullfondering har vi valt att redovisa även våra analyser, kommentarer och synpunkter utifrån fullfondering. Avrundning har skett till hela mnkr, varför vissa delsummer i tabellerna nedan inte summerar.

7.2 Årsjämförelse resultaträkning

Belopp i mnkr	2015	2014	Förändring %
Verksamhetens intäkter	8 028	7 644	+ 5,0
Verksamhetens kostnader	- 39 884	- 37 697	- 5,8
Avskrivningar	-1 277	- 1 281	+ 0,3
Verksamhetens nettokostnader	- 33 132	-31 334	- 5,7
Skatteintäkter	25 961	24 748	+ 4,9
Generella statsbidrag och utjämning	7 759	7 519	+ 3,2
Finansiella intäkter	76	58	
Finansiella kostnader	- 632	- 345	
Årets resultat	32	647	
Realisationsresultat	- 26	-148	
Återbetalning AFA-premier	- 176	-	
Resultat försäljning folkandvården	-	- 123	
Infrastrukturbidrag	+ 13	+ 156	
Extra LÖF-premie	+ 46	-	
Statsbidrag smittskydd	- 80	-	
Effekt relaterad till såringsredovisning	+30	-	
Övriga jämförelsestörande poster	+ 26	+14	
Summa jämförelsestörande poster	- 167	- 101	
Årets resultat före jämförelsestörande poster	- 135	546	

Resultatet inklusive jämförelsestörande poster har försämrats med - 615 mnkr och resultatet exklusive jämförelsestörande poster har försämrats med - 681 mnkr. Översiktligt beror detta främst på att verksamhetens kostnader ökat med 5,8 % medan såväl verksamhetens intäkter, skatteintäkter som statsbidrag och utjämning haft en lägre ökningstakt än 5,8 %. Dessutom har finansiella kostnader främst i form av pensionskostnader ökat jämfört med föregående år.

7.3 Budgetjämförelse

Belopp i mnkr	Utfall 2015	Budget 2015	Avvikelse i %
Verksamhetens intäkter	8 028	7 715	+ 4,1 %
Verksamhetens kostnader	- 39 884	-39 067	- 2,1 %
Avskrivningar	- 1 277	-1 337	+ 4,6 %
Verksamhetens nettokostnader	- 33 132	- 32 690	- 1,4 %
Skatteintäkter	25 961	26 175	- 0,8 %
Kommunalekonomisk utjämning	4 766	4 739	+ 0,6 %
Generella statliga bidrag	2 993	2 725	+ 9,8 %
Intäkter från skatt, utjämning och bidrag	33 720	33 638	+ 0,2 %
Finansiella pensionskostnader	- 515	- 603	+ 14,6 %
Övrigt finansnetto	- 41	- 7	-
Finansnetto	- 556	- 611	+8,8 %
Årets resultat	32	338	

Nettoavvikelsen mot budget är 306 mnkr. Avvikelsen mot ursprunglig budget för året (+ 670 mnkr) är - 638 mnkr.

En vidare analys av avvikelser relaterade till driftsresultat sker i nedanstående avsnitt.

7.4 Driftsredovisningen

Utfall på nämnds-/styrelse-/förvaltningsnivå

I förhållande till reviderad och för 2015 även ursprunglig budget redovisas följande avvikelser (avrundat till hela mnkr):

Jämfört med:	Reviderad budget 2015	Ursprunglig budget 2015	Reviderad budget 2014
Kulturnämnden	+3	+3	+2
Kollektivtrafiknämnden	+22	+137	+178
Regionala utvecklingsnämnden	0	+7	0
Hälso- och sjukvårdsnämnden	+37	+97	+174
– Medicinsk serviceförvaltning	0	0	+23
– Hälsostaden	– 24	– 37	– 25
Sjukvårdsnämnd SUS	– 111	– 435	– 139
Sjukvårdsnämnd Sund	– 10	– 209	– 110
Sjukvårdsnämnd Kryh	– 131	– 252	– 142
Regionstyrelsen	+50	+161	– 103
Personalnämnden	+10	+46	-
Service­nämnden	+1	+1	+3
Södra Regionsvårdsnämnden	0	0	0
Patientnämnden	0	0	+1
Revisionen	+2	+2	0
Totalt	– 151	– 479	– 138

Kommentar avseende budgetavvikelserna:

Som tidigare konstaterats är det främst de sjukvårdsproducerande enheterna som uppvisar ett negativt ekonomiskt utfall, såväl i absoluta tal som i förhållande till budget. Kollektivtrafiknämnden, Hälsö- och sjukvårdsnämnden, Regionstyrelsen och Personalnämnden uppvisar överskott. De senare tre bl. a till följd av reformstopp och satsningar som skjutits på framtiden.

8. Balansräkningen

8.1 Nyckeltal

Belopp i mnkr	Blandmodell		Fullfonderingsmodell	
	2015	2014	2015	2014
Anläggningstillgångar	17 899	16 559	17 899	16 559
Bidrag infrastruktur	50	50	50	50
Omsättningstillgångar	5 592	7 953	5 592	7 953
Balansomslutning	23 541	24 563	23 541	24 563
Eget kapital	- 2 071	- 1 514	- 20 414	- 20 446
Avsättningar	12 002	11 096	30 344	30 028
Långfristiga skulder	4 898	3 489	4 898	3 489
Kortfristiga skulder	8 712	11 492	8 712	11 492
Kassalikviditet	64 %	69 %	64 %	69 %
Soliditet	- 9 %	- 6 %	- 87 %	- 83 %

Region Skånes ekonomiska ställning är svag utifrån traditionella soliditetsmått. Vid en jämförelse inom riket kan noteras att inräknat pensionsåtaganden intjänade före 1998 är Region Skånes soliditet på plats 19 av 21. Samma förhållanden gällde under 2014.

Kassalikviditeten visar betalningsförmågan på kort sikt. Som mått bör likviditeten teoretiskt uppgå till 100 %, d v s de tillgångar som på kort sikt kan omsättas i pengar bör vara lika stora som de skulder som ska betalas på kort sikt. Likviditeten förbättras dock av att inflödet av skatteintäkter och statsbidrag månatligen tidsmässigt ligger före utbetalningar av löner.

Region Skåne har dock som alla landsting och regioner en beskattningsrätt som måste beaktas i bedömningen av ekonomin. Skattesatsen för landstingskatt i Skåne är lägst i landet.

9. Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Vi bedömer att den tillämpade modellen överensstämmer med RKR:s rekommendation 16.2.

10. Sammanställd redovisning

Enligt KRL 8:2 ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personerna i vilka Regionen har ett betydande inflytande. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företagen har en ringa omsättning eller balansomslutning.

Region Skåne upprättar en sammanställd redovisning som inkluderar Region Skåne Holding AB och Folkandvården Skåne AB. Övriga bolags verksamheter är i ekonomiska termer obetydliga i förhållande till Regionens totala omslutning och har inte medtagits vilket är förenlighet med Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 8.2.

11. Bokslutsprocessen

Baserat på våra granskningsresultat bedömer vi sammantaget att regionens bokslutsprocess fungerar tillfredsställande. Anvisningar och tidplaner har följts, avstämningar har gjorts och bokslutsdokumentationen har tillfredsställande kvalitet.

12. Rapport om årsredovisningen

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Region Skåne för räkenskapsåret 2015-01-01 – 2015-12-31.

Vi har i allt väsentligt utfört revisionen enligt SKYREV:s vägledning för redovisningsrevision. Denna vägledning kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i de finansiella rapporterna. Det sakkunniga biträdet väljer i samråd med de förtroendevalda revisorerna vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar det sakkunniga biträdet de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur regionen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i regionens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden med avvikande mening

I årsredovisningen har fullfonderingsmodellen redovisats som en med blandmodellen likvärdig princip för upprättande av bokslutet. Pensionsavsättningen har därmed i upprättandeformen fullfondering inte redovisats i enlighet med lag om kommunal redovisning vilket innebär att skulden överskattats med 18 343 miljoner kronor. Beloppet är väsentligt för bedömningen av årsredovisningen.

Enligt vår uppfattning ger därför årsredovisningen inte en rättvisande bild av regionens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lag om kommunal redovisning. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Deloitte AB
2016-04-10

Per Stomberg
Huvudansvarig
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal revisor